

**„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემლერი სანაი ვე
თიჯარეთ სს–ის საქართველოს წარმომადგენლობა“**

ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

შინაარსი:

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
---------------------------------------	---

ფინანსური ანგარიშგება:

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	9

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია	10
2. მომზადების საფუძვლები	10
3. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები	11
4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა	13
5. ძირითადი საშუალებები	18
6. იჯარები	19
7. მარაგები	19
8. სავაჭრო მოთხოვნები	19
9. საგადასახადო აქტივები/ვალდებულებები	21
10. ფული და ფულის ეკვივალენტები	21
11. მიღებული სესხები	21
12. სავაჭრო ვალდებულებები	22
13. სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	22
14. ამონაგები	23
15. გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	23
16. გაყიდვის, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	23
17. სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების ეფექტი	24
18. პირობითი ვალდებულებები	26
19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	26
20. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	28
21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა	28
მმართველობის ანგარიშგება	37

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

„ბორუსან მაქინა ვე გუზ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობის“ ხელმძღვანელობასა და მფლობელს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ „ბორუსან მაქინა ვე გუზ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობის“ (შემდგომში „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში, „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს ამის გარდა სხვა არჩევანი.

მართვის უფლებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი საადრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ მოსაზრებას რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში და არსებობს თუ არა მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობები, რაც საფუძვლიან ეჭვს ბადებს კომპანიის შესაძლებლობაზე, საკმარისი განაგრძოს როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დაერწმუნდით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებული ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე და თუ ასეთი განმარტებითი შენიშვნა არის შეუსაბამო, გავცეთ მოდიფიცირებული დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ემყარება აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადგბსა და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

მოსაზრება “ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნებთან

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს “ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტორთა დასკვნაში წარმოდგენილ შედეგებზე პასუხისმგებელი გარიგების პარტნიორი:

დავით დარსაველიძე (რეესტრში რეგისტრაციის ნომერი **SARAS-A-735032**)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

24 თებერვალი, 2020 წელი

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

მოსაზრება “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნებთან

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტორთა დასკვნაში წარმოდგენილ შედეგებზე პასუხისმგებელი გარიგების პარტნიორი: დავით დარსაველიძე (რეესტრში რეგისტრაციის ნომერი **SARAS-A-735032**)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

24 თებერვალი, 2020 წელი

„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(აშშ დოლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	5	3,237,239	3,368,350
არამატერიალური აქტივები		39,479	46,231
აქტივების გამოყენების უფლება	6	149,682	-
		3,426,400	3,414,581
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები	7	4,168,690	3,103,632
სავაჭრო მოთხოვნები	8	1,237,923	859,586
საგადასახადო აქტივი	9	19,450	-
სხვა მიმდინარე აქტივები		14,413	19,392
ფული და ფულის ეკვივალენტები	10	1,146,674	947,773
		6,587,150	4,930,383
სულ აქტივები		10,013,550	8,344,964
კაპიტალი			
გაუნაწილებელი მოგება		817,377	606,854
სულ კაპიტალი		817,377	606,854
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	6	82,468	-
		82,468	-
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	11	428,519	448,330
საიჯარო ვალდებულებები	6	68,395	-
საგადასახადო ვალდებულებები	9	-	430,452
სავაჭრო ვალდებულებები	12	8,503,507	6,656,341
სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	13	113,284	202,987
		9,113,705	7,738,110
სულ ვალდებულებები		9,196,173	7,738,110
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		10,013,550	8,344,964

ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2020 წლის 24 თებერვალს შემდეგი პირის მიერ:

დირექტორი

ბაშარ გუვენი

10-36 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(აშშ დოლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	5	3,237,239	3,368,350
არამატერიალური აქტივები		39,479	46,231
აქტივების გამოყენების უფლება	6	149,682	-
		3,426,400	3,414,581
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები	7	4,168,690	3,103,632
სავაჭრო მოთხოვნები	8	1,237,923	859,586
საგადასახადო აქტივი	9	19,450	-
სხვა მიმდინარე აქტივები		14,413	19,392
ფული და ფულის ეკვივალენტები	10	1,146,674	947,773
		6,587,150	4,930,383
სულ აქტივები		10,013,550	8,344,964
კაპიტალი			
გაუნაწილებელი მოგება		817,377	606,854
სულ კაპიტალი		817,377	606,854
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	6	82,468	-
		82,468	-
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	11	428,519	448,330
საიჯარო ვალდებულებები	6	68,395	-
საგადასახადო ვალდებულებები	9	-	430,452
სავაჭრო ვალდებულებები	12	8,503,507	6,656,341
სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	13	113,284	202,987
		9,113,705	7,738,110
სულ ვალდებულებები		9,196,173	7,738,110
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		10,013,550	8,344,964

ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2020 წლის 24 თებერვალს შემდეგი პირის მიერ:

დირექტორი

ბაშარ გუვენი

10-36 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს–ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

	შენიშვნა	2019	2018
ამონაგები	14	12,909,795	11,511,204
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	15	(11,419,789)	(10,200,014)
საერთო მოგება		1,490,006	1,311,190
გაყიდვის, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	16	(1,182,847)	(989,464)
სხვა შემოსავალი (ხარჯი), წმინდა		(17,187)	5,043
საოპერაციო მოგება		289,972	326,769
ფინანსური ხარჯი		(62,367)	(51,934)
ზარალი ვალუტის კურსთა შორის სხვაობიდან, წმინდა		(17,082)	(31,646)
წლის სრული შემოსავალი		210,523	243,189

10-36 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს–ის საქართველოს წარმომადგენლობა“
 საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება
 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
 (აშშ დოლარში)

	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
2017 წლის 31 დეკემბერს	363,666	363,666
წლის სრული შემოსავალი	243,188	243,188
2018 წლის 31 დეკემბერს	606,854	606,854
წლის სრული შემოსავალი	210,523	210,523
2019 წლის 31 დეკემბერს	817,377	817,377

10-36 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

	2019	2018
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან:		
მოგება დაბეგვრამდე	210,523	243,189
შესწორებები შემდეგი მუხლებისთვის:		
ცვეთა და ამორტიზაცია	250,629	264,205
მარაგების გაუფასურება	24,977	-
დებიტორული დავალიანების გაუფასურების ხარჯი/(სარგებელი)	24,572	(23,769)
გრძელვადიანი აქტივების გასვლით მიღებული ზარალი	10,922	10,698
საპროცენტო ხარჯი	62,367	51,934
წმინდა ზარალი საკუროსო სხვაობიდან	17,082	31,646
	601,072	577,903
კლება/(ზრდა) შემდეგ საოპერაციო აქტივებში:		
მარაგები	(1,065,058)	(942,207)
დებიტორული დავალიანება	(452,586)	990,882
საგადასახადო აქტივები	(19,450)	-
სხვა მიმდინარე აქტივები	(5,454)	(2,506)
ზრდა/(კლება) შემდეგ საოპერაციო ვალდებულებებში:		
სავაჭრო ვალდებულებები	1,874,121	307,753
სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	(80,831)	(81,195)
საგადასახადო ვალდებულებები	(422,468)	345,886
	429,346	1,196,516
მიღებულ სესხებზე დარიცხული პროცენტის გადახდა	(36,006)	(52,077)
საიჯარო ვალდებულებებზე დარიცხული პროცენტის გადახდა	(16,239)	-
წმინდა ფულადი სახსრების შემოსვლა საოპერაციო საქმიანობიდან	377,101	1,144,439
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან:		
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	(65,664)	(561,653)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვა	15,399	71,125
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა	(2,134)	-
წმინდა ფულადი სახსრების გამოყენება საინვესტიციო საქმიანობაში	(52,399)	(490,528)
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან		
მიღებული სესხები	450,637	471,319
მიღებული სესხების ძირი გადახდა	(450,552)	(472,084)
საიჯარო ვალდებულებების ძირის გადახდა	(86,510)	-
წმინდა ფულადი სახსრების გამოყენება ფინანსურ საქმიანობაში	(86,425)	(765)
ფული და ფულის ეკვივალენტების წმინდა ზრდა	238,277	653,146
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	947,773	391,064
უცხოური ვალუტის ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებზე	(39,376)	(96,437)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	1,146,674	947,773

10-36 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

„ბორუსან მაქინა ვე გუზ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

„ბორუსან მაქინა ვე გუზ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“ (შემდეგ - კომპანია) წარმოადგენს უცხოური საწარმოს ფილიალს, რომელიც დაფუძნდა 1997 წლის 6 ოქტომბრის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანია დარეგისტრირებულია თბილისის საგადასახადო ინსპექციის მიერ, საიდენტიფიკაციო ნომრით 204907164.

კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქ. თბილისი, სამგორის რაიონი, კახეთის გზატკეცილი, №118. 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის 100%-იანი წილის მფლობელია სს „ბორუსან მაქინა ვე გუზ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთი“ (366846, თურქეთი). კომპანიის დირექტორია ბაშარ გუვენი (U13478116, თურქეთი).

კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ამერიკული ბრენდის - “Caterpillar”-ის წარმოების საგზაო-სამშენებლო მოწყობილობების, ენერგეტიკული სისტემებისა და სათადარიგო ნაწილების გაყიდვა, ასევე მათი შემდგომი მომსახურება.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას ჰქონდა 2 მაღაზია და 1 ოფისი შემდეგ ქალაქებში: თბილისი და ბათუმი.

აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგება არ არის ჯერ დამტკიცებული მფლობელის მიერ. მფლობელს აქვს ძალაუფლება შეცვალოს ფინანსური ანგარიშგება მისი გამოცემის შემდეგ.

2. მომზადების საფუძვლები

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასსკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში ფასს-ები) შესაბამისად.

შეფასების საფუძვლები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

„ბორუსან მაქინა ვე გუზ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია აშშ დოლარში. საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე.

ფინანსურ ანგარიშგებაში თანხები წარდგენილია დამრგვალების გარეშე, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

ფასს-ების შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენებას. მსჯელობის საფუძველზე ხელმძღვანელობამ უნდა გამოიყენოს ყველაზე შესაფერისი სააღრიცხვო შეფასებები. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების მე-3 შენიშვნაში. გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები მოცემულია 21-ე შენიშვნაში.

ფუნქციონირებადი საწარმო

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საქმიანობის უწყვეტობის საფუძველზე იმის დაშვებით, რომ კომპანია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. მის ხელმძღვანელობასა და დამფუძნებელს სურვილი აქვთ განაგრძონ კომპანია საქართველოში. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ უწყვეტობის პრინციპის გამოყენება შესაფერისია კომპანიისთვის.

ახალი ფასს-ების მიღება ან ცვლილებები სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებში

ა) 2019 წლის 1 იანვრის შემდეგ ძალაში მყოფი ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები:

ახალი სტანდარტები ან ინტერპრეტაციები, რომლებიც ეფექტურია 2019 წლის 1 იანვრიდან და არსებით გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, არის შემდეგი:

- ფასს 16 „იჯარა“

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

გავლენა, რომელიც აღნიშნულმა სტანდარტმა იქონია ფინანსურ ანგარიშგებაზე, მოცემულია მე-17 შენიშვნაში. სხვა ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოცემულია ბასსკ-ის მიერ და ძალაში შევა მომდევნო წელს, არ არის მოსალოდნელი, რომ გავლენას იქონიებს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან ისინი ან არ არიან რელევანტური კომპანიის საქმიანობასთან ან კომპანიას უკვე აქვს ისეთი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც თავსებადია მათთან.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ პერიოდში და რომლებიც კომპანიას ნაადრევად არ მიუღია. ისეთი სტანდარტები, რომლებიც სავარაუდოდ გავლენას მოახდენს კომპანიაზე ან რომელთა გავლენაც ამჟამად ფასდება, არის შემდეგი:

- ბასს 1 - ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა და ბასს 8 - სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები (შესწორება - არსებითის განმარტება);
- ფასს 3 - საწარმოთა გაერთიანება (შესწორება - ბიზნესის განმარტება);
- ფინანსური ანგარიშგების განახლებული კონცეპტუალური საფუძვლები

ამჟამად, კომპანია აფასებს ცვლილებების მოსალოდნელ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

სხვა

კომპანიას არ გააჩნია მოლოდინი, რომ ბასსკ-ის მიერ გამოშვებული სხვა რომელიმე სტანდარტს, რომელიც ჯერ არ არის ძალაში შესული, ექნება არსებითი გავლენა მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

კომპანია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდებისთვის. შეფასებები და გადაწყვეტილებები შემუშავებულია გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს კომპანიის ფუნქციონირებას განსაზღვრული მომავლის პირობებში. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავებული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისაგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

კომპანია ახდენს შეფასებებისა და დაშვებების გადახედვას საწარმოს უწყვეტობის საფუძველზე. სააღრიცხვო შეფასების გადასინჯვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც შეფასება იქნა გადახედული, თუ აღნიშნული ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს; ან გადასინჯვისა და მომავალ პერიოდებში, თუ გადახედვა ეხება ორივე, მიმდინარე და მომავალ პერიოდებს.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები - ძირითად საშუალებებზე ცვეთის დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადების განმავლობაში. სასარგებლო მომსახურების ვადების განსაზღვრა ხდება ხელმძღვანელობის შეფასებებზე დაყრდნობით, თუ რა პერიოდის განმავლობაში აპირებს კომპანია აქტივიდან სარგებლობის მიღებას. პერიოდულად ხდება შეფასებების სისწორის შემოწმება. სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებმა შეიძლება მნიშვნელოვანი ცვლილებები გამოიწვიოს საბალანსო ღირებულებებსა და პერიოდის სრული შემოსავლის მუხლებში.

კომპანიამ გადახედა და გაზარდა ზოგიერთი მანქანა-დანადგარის მომსახურების ვადა ახალი გარემოებების შედეგად.

3. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება - მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (მსდ) გაზომვისას კომპანია ხელმძღვანელობს ფასს 9-ის გამარტივებული მიდგომით და ამისთვის იყენებს სავაჭრო მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. მსდ-ის გასაზომად კომპანია აჯგუფებს სავაჭრო მოთხოვნებს მსგავსი ვადიანობისა და საკრედიტო რისკის საფუძველზე. მოსალოდნელი დანაკარგის განაკვეთის დაანგარიშება ეფუძნება კომპანიის საკრედიტო ზარალების ბოლო სამი წლის ისტორიულ მონაცემს. საკრედიტო დანაკარგების ისტორიული განაკვეთები დაკორექტირებულია მიმდინარე და სამომავლოდ პროგნოზირებადი ინფორმაციით, იმ მაკროეკონომიკურ ფაქტორებზე, რომელიც მოქმედებენ კომპანიის მომხმარებლებზე. დეტალები ფინანსური აქტივების გაუფასურების შესახებ მოცემულია მე-8 შენიშვნაში.

დაბეგვრა - ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში კომპანია ახორციელებს ბევრ ოპერაციას და გაანგარიშებას, რომელთათვისაც საბოლოო დაბეგვრის საკითხები განსაზღვრული არ არის. შედეგად კომპანია საგადასახადო ვალდებულებებს აღიარებს სავარაუდო შეფასებების საფუძველზე, იმის შესახებ, ექნება თუ არა ადგილი დამატებით გადასახადების და პროცენტის დარიცხვას. სხვადასხვა ფაქტორების, მათ შორის წარსული გამოცდილების ანალიზის და საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების მიხედვით, კომპანია თვლის, რომ მის მიერ გაკეთებული საგადასახადო ვალდებულებების დარიცხვები ადეკვატურია ყველა არააუდიტირებული წლისთვის. ეს მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებსა და შეფასებებს და შეიძლება შეიცავდეს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე.

საგარანტიო ანარიცხები - კომპანია აღიარებს საგარანტიო ანარიცხებს შესაბამისი შემოსავლების აღრიცხვის მომენტში. საგარანტიო ანარიცხების აღიარება ხდება წარსული გამოცდილებისა და იმ თანხების საუკეთესოდ შეფასების საფუძველზე, რომელიც გადასახდელი იქნება რეალიზებული საქონლის სამომავლო ან არსებულ გარანტიასთან დაკავშირებით. შეფასების პროცესის თანდაყოლილი გაურკვევლობის გამო, გარანტიის რეალური ხარჯი შეიძლება განსხვავდებოდეს თავდაპირველად შეფასებული ანარიცხისგან. კომპანია საქონელსა და მომსახურებას ჰყიდის მესამე მხარის გარანტიით, შესაბამისად ყოველგვარი ხარჯი ამ სახის მომსახურებებთან დაკავშირებით ანაზღაურდება მესამე მხარის მიერ. 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არაარსებობის გამო კომპანიას არ აქვს აღიარებული საგარანტიო ანარიცხების ვალდებულება და საგარანტიო მოთხოვნის აქტივი მესამე მხარის მიმართ.

სასამართლო დავები - კომპანია ანარიცხს სასამართლო დავებთან დაკავშირებით აღიარებს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ადგილი აქვს მიმდინარე ვალდებულებას, რომელიც წარსულში მომხდარი ქმედების შედეგია, მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიისგან და შესაძლებელია მისი საიმედოდ განსაზღვრა. იქ, სადაც რომელიმე კრიტერიუმში არ კმაყოფილდება, პირობითი ვალდებულება შეიძლება იქნას გაშიფრული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. ნებისმიერი პირობითი ვალდებულების დადგომას, რომლის აღიარება ან გაშიფვრა ფინანსურ ანგარიშგებაში ჯერ არ მომხდარა, შეიძლება ჰქონდეს არსებითი გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე. აქედან გამომდინარე კომპანიის ხელმძღვანელობისგან აღნიშნული ფაქტი მოითხოვს მნიშვნელოვან შეფასებებს არსებულ თუ მომავალ სასამართლო დავებთან დაკავშირებით. კომპანია განიხილავს ყოველ მიმდინარე სასამართლო დავას და აფასებს მის შედეგებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის, რათა განსაზღვროს საჭიროა თუ არა შესაბამისი ანარიცხის შექმნა. შეფასების დროს გაითვალისწინება შემდეგი ფაქტორები: დავის ხასიათი, მომჩივანია თუ მოპასუხე, სასამართლო პროცესის მიმდინარეობა და პოტენციური ზარალის დონე, იურისტების მიმოხილვა და რჩევები, გამოცდილება მსგავსი შემთხვევებიდან და სხვა. 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას არ ჰქონია მნიშვნელოვანი სასამართლო დავები.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

კომპანიას გააჩნია ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა სახის რისკები. მოცემულ შენიშვნაში აღწერილია ფინანსური რისკების მართვის მიზანი, პოლიტიკა და გზები, ასევე მათი განსაზღვრის მეთოდები. აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებული რაოდენობრივი ინფორმაცია მოცემულია ამ ფინანსურ ანგარიშგებებში.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არიან ლიკვიდურნი, ან არიან მოკლევადიანი, იგულისხმება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება ახლოსაა რეალურ ღირებულებასთან.

ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები

კომპანიის რისკის წარმომქმნელი ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიებია:

- ფული და ფულის ეკვივალენტები
- სავაჭრო მოთხოვნები
- სავაჭრო ვალდებულებები
- სხვა ვალდებულებები
- საიჯარო ვალდებულებები
- მიღებული სესხები

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

კომპანიის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის რისკების მართვის პოლიტიკისა და ძირითადი მიზნების განსაზღვრაზე. იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს აღნიშნული პოლიტიკის დაცვა და რისკების მართვის მიზნების ეფექტურად შესრულება, ხელმძღვანელობის მიერ დელეგირებულია სამუშაო პროცესის ამ კუთხით წარმართვა სხვადასხვა განყოფილებების უმაღლეს ხელმძღვანელობაზე.

ხელმძღვანელობა ამზადებს ყოველთვიურ რეპორტებს, რომლის მეშვეობითაც ხდება პროცესის ეფექტურობისა და პოლიტიკების შემოწმება. ხელმძღვანელობის საერთო მიზანია ისეთი პოლიტიკის შემუშავება, რომელიც მაქსიმალურად შეამცირებს რისკს და უარყოფითად არ იმოქმედებს კომპანიის კონკურენტუნარიანობაზე და მოქნილობაზე. აღნიშნული პოლიტიკა ქვემოთ უფრო დეტალურად არის განხილული.

კომპანიის საქმიანობა დაკავშირებულია სხვადასხვა ფინანსურ რისკთან:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკი:
 - საპროცენტო რისკი;
 - სავალუტო რისკი.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება ისეთი ოპერაციების შედეგად, რომელიც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს. ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალური მოცულობის საკრედიტო რისკს.

„ბორუსან მაქინა ვე გუპ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

კომპანია წარადგენს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ანარიცხს, რომელიც ასახავს მათი გაუფასურების შედეგად მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგებს („ECL“). აღნიშნული ანარიცხის ძირითადი კომპონენტი არის ჯგუფური რეზერვი, რომელიც განსაზღვრულია „მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების“ (ECL) მოდელით, შეწონილი ალბათობის საფუძველზე, თითოეული ვადაგადაცილებული ჯგუფისთვის.

სავაჭრო მოთხოვნების ზემოთ მოცემული თანხები არის გაუფასურების რეზერვთან დანეტილი თანხები. სავაჭრო მოთხოვნების ვადიანობის ანალიზი საანგარიშგებო პერიოდისათვის მოცემულია მე-8 შენიშვნაში.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას შეეკმნება სირთულეები მიმდინარე ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის საკონტრაქტო პირობების შესრულებისას, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფუნქციონირებაზე.

ლიკვიდურობის რისკის გასაწეიტრალეზად, ხელმძღვანელობა რეგულარულად აკონტროლებს მომავალ ფულად ნაკადებს. ლიკვიდურობის ანალიზი მოცემულია ქვემოთმოყვანილ ცხრილში. ქვემოთმოყვანილი ინფორმაცია დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის მიერ მომზადებულ ინფორმაციაზე.

ლიკვიდურობის ანალიზი ფინანსური ვალდებულებებისთვის 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	შენიშვნა	1 წლამდე	3 დან 5 წლამდე	5 წლიდან	სულ
მიღებული სესხები	11	428,519	-	-	428,519
სავაჭრო ვალდებულება	12	8,503,507	-	-	8,503,507
სხვა ვალდებულებები	13	63,545	-	-	63,545
საიჯარო ვალდებულებები	6	68,395	82,468	-	150,863
		9,063,966	82,468	-	9,146,434

ლიკვიდურობის ანალიზი ფინანსური ვალდებულებებისთვის 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	შენიშვნა	1 წლამდე	3 დან 5 წლამდე	5 წლიდან	სულ
მიღებული სესხები	11	448,330	-	-	448,330
სავაჭრო ვალდებულება	12	6,656,341	-	-	6,656,341
სხვა ვალდებულებები	13	40,000	-	-	40,000
		7,144,671	-	-	7,144,671

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ კომპანიას გააჩნია საკმარისი ლიკვიდურობა, რომ დააკმაყოფილოს ვალდებულებები.

„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი დაკავშირებულია საპროცენტო ხარჯის წარმომქმნელ ფინანსურ ინსტრუმენტებთან, საპროცენტო რისკის ცვალებადობიდან გამომდინარე. კომპანიას აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი მიღებულ სესხებსა და საიჯარო ვალდებულებებზე. კომპანიამ განსაზღვრა ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი საიჯარო გადასახდელებისთვის და დაიანგარიშა როგორც საშუალო-შეწონილი განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. მიღებული სესხების საპროცენტო განაკვეთი არის ფიქსირებული.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით.

საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას კომპანიის მიერ პროცენტიანი, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები იმერყევებს საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი) და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი).

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. კომპანია ატარებს სავალუტო რისკს, რომელიც დაკავშირებულია მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებთან.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	შენიშვნა	აშშ დოლარი	ლარი	ევრო	სულ
სავაჭრო მოთხოვნები	8	575,912	662,011	-	1,237,923
ფული და ფულის ეკვივალენტები	10	255,388	879,813	11,473	1,146,674
		831,300	1,541,824	11,473	2,384,597
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	11	-	428,519	-	428,519
სავაჭრო ვალდებულებები	12	508,945	13,388	7,981,174	8,503,507
სხვა ვალდებულებები	13	-	63,545	-	63,545
საიჯარო ვალდებულებები	6	84,736	66,127	-	150,863
		593,681	571,579	7,981,174	9,146,434
ღია საბალანსო პოზიცია		237,619	970,245	(7,969,701)	(6,761,837)

„ბორუსან მაქინა ვე გუპ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	შენიშვნა	აშშ დოლარი	ლარი	ევრო	სულ
სავაჭრო მოთხოვნები	8	353,025	506,561	-	859,586
ფული და ფულის ეკვივალენტები	10	14,535	33,139	900,099	947,773
		367,560	539,700	900,099	1,807,359
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	11	-	448,330	-	448,330
სავაჭრო ვალდებულებები	12	6,445,016	12,619	198,706	6,656,341
სხვა ვალდებულებები	13	-	40,000	-	40,000
		6,445,016	500,949	198,706	7,144,671
ღია საბალანსო პოზიცია		(6,077,456)	38,751	701,393	(5,337,312)

სავალუტო რისკისადმი მგრძნობელობა

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს კომპანიის მგრძნობელობას უცხოური ვალუტის აშშ დოლართან მიმართებაში 10%-ით ცვლილების შემთხვევაში. 10% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება ხელმძღვანელობის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ დაუფარავ ფულად მუხლებს და აკორექტირებს მათ გადაფასებას პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსების გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების მიხედვით.

წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე მნიშვნელოვანი სავალუტო ნაშთების გადაფასების ეფექტი 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

სავალუტო რისკის სენსიტიურობა	31 დეკემბერი 2019		31 დეკემბერი 2018	
	+10%	-10%	+10%	-10%
ლარის ეფექტი	97,025	(97,025)	3,875	(3,875)
ევროს ეფექტი	(796,970)	796,970	70,139	(70,139)

ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

ფასს 7-ის შესაბამისად კომპანიას მოეთხოვება ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ზოგიერთი აქტივისა და ვალდებულებებისთვის რეალური ღირებულების განმარტება. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის კომპანია იყენებს ხელმისაწვდომ საბაზრო მონაცემებს. რეალური ღირებულების შეფასებას კომპანია ახდენს შემდეგი ინფორმაციის საფუძველზე:

- დონე 1: იდენტური აქტივების და ვალდებულებების კოტირებული ფასი აქტიურ ბაზარზე (დაუკორექტირებელი ფასი);
- დონე 2: პირველ დონეში შემავალი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკვირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ;
- დონე 3: ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე.

რეალური ღირებულების იერარქია განისაზღვრება ყველაზე დაბალი დონის შესაბამისად, რომელიც არსებით გავლენას ახდენს რეალური ღირებულების განსაზღვრაზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კლასიფიცირებულია ერთ-ერთ დონეში.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულება არის ის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. ორგანიზაცია ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო რეალურ ღირებულებას განსაზღვრავს ხელმისაწვდომი საბაზრო ინფორმაციის საფუძველზე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში და სათანადო შეფასებების მეთოდების გამოყენებით.

სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, საბაზრო მონაცემების ინტერპრეტაციისთვის განსჯის გამოყენებაა საჭირო. საქართველო კვლავაც ავლენს განვითარებადი ბაზრისათვის დამახასიათებელ ნიშნებს და ეკონომიკური პირობები ისევ ზღუდავს ფინანსურ ბაზრებზე საქმიანობის მოცულობას. საბაზრო კოტირებები შეიძლება მოძველებული იყოს, იძულებითი რეალიზაციის გარიგებებს ასახავდეს და ამიტომ არ წარმოადგენდეს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებას. ორგანიზაცია ყველა არსებულ საბაზრო ინფორმაციას იყენებს ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შესაფასებლად.

კომპანიას არ გააჩნია რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები. აქედან გამომდინარე ისინი არ არიან წარმოდგენილნი ფასს 7-ის რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით.

ფულისა და ფულის ეკვივალენტების რეალური ღირებულება შეფასებულია პირველი დონის მიხედვით, სხვა დანარჩენი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება განსაზღვრულია მესამე დონის საფუძველზე.

კაპიტალის მართვა

კომპანიის მიზანი კაპიტალის მხარდაჭერის პროცესში არის შემდეგი:

- უზრუნველყოს კომპანიის საქმიანობის უწყვეტად ფუნქციონირება; და
- კომპანიის მფლობელებს მოუტანოს შესაბამისი ამოგება.

კომპანია განსაზღვრავს კაპიტალის სიდიდეს რისკის პროპორციულად. კომპანია მართავს და აკორექტირებს კაპიტალის სტრუქტურას ეკონომიკური მდგომარეობის ცვლილებებისა და ძირითადი აქტივებისათვის მახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით.

„ბორუსან მაქინა ვე გუზ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს–ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

5. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

ისტორიული ღირებულება	მიწა	შენობები	მანქანა-დანადგარები და სხვა მოწყობილობები	ავეჯი და ოფისის აღჭურვილობა	სატრანსპორტ ო საშუალებები	იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	სულ
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	912,070	1,552,655	587,944	430,844	229,719	27,497	3,740,729
შემოსვლა	138,540	11,732	43,109	27,214	-	2,748	223,343
გასვლა	-	-	(107,163)	-	(16,839)	-	(124,002)
მარაგებიდან გადატანა	-	-	338,310	-	-	-	338,310
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	1,050,610	1,564,387	862,200	458,058	212,880	30,245	4,178,380
შემოსვლა	-	-	811	18,449	-	-	19,260
გასვლა	-	-	(74,775)	(21,512)	-	-	(96,287)
მარაგებიდან გადატანა	-	-	46,404	-	-	-	46,404
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	1,050,610	1,564,387	834,640	454,995	212,880	30,245	4,147,757
დაგროვილი ცვეთა							
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	-	(134,181)	(174,793)	(187,741)	(103,581)	(6,639)	(606,935)
ცვეთა წლის განმავლობაში	-	(31,053)	(145,113)	(44,869)	(29,025)	(5,912)	(255,972)
გასული ძირითადი საშუალებების ცვეთა	-	-	36,038	-	16,839	-	52,877
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	-	(165,234)	(283,868)	(232,610)	(115,767)	(12,551)	(810,030)
ცვეთა წლის განმავლობაში	-	(31,288)	(52,889)	(39,602)	(25,886)	(6,049)	(155,714)
გასული ძირითადი საშუალებების ცვეთა	-	-	36,069	19,157	-	-	55,226
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	-	(196,522)	(300,688)	(253,055)	(141,653)	(18,600)	(910,518)
საბალანსო ღირებულება							
2018 წლის 31 დეკემბერი	1,050,610	1,399,153	578,332	225,448	97,113	17,694	3,368,350
2019 წლის 31 დეკემბერი	1,050,610	1,367,865	533,952	201,940	71,227	11,645	3,237,239

ისეთი ძირითადი საშუალებების ისტორიული ღირებულება, რომელთა საბალანსო ღირებულებაც ნულია და კომპანია ისევ იყენებს წარმოდგენს 136,551 აშშ დოლარსა და 121,356 აშშ დოლარს, 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად.

„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

6. იჯარები

კომპანია ქირაობს ორ საოფისე ფართსა და რამოდენიმე მანქანას. ერთი საოფისე ფართი არის ქ. თბილისში და მეორე ქ. ბათუმში. საოფისე ფართების იჯარა არის ფიქსირებული იჯარის ვადის განმავლობაში და განსაზღვრულია აშშ დოლარში. მანქანების იჯარაც ფიქსირებულია, მაგრამ განსაზღვრულია ლარში.

აქტივების გამოყენების უფლება შეიძლება წარდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	საოფისე ფართი	მანქანები	სულ
1 იანვარი 2019	123,434	82,316	205,750
შემოსვლა	-	29,960	29,960
ამორტიზაცია	(39,098)	(46,930)	(86,028)
31 დეკემბერი 2019	84,336	65,346	149,682

საიჯარო ვალდებულება შეიძლება წარდგენილი იქნას შემდეგნაირად:

	საოფისე ფართი	მანქანები	სულ
1 იანვარი 2019	123,434	82,316	205,750
შემოსვლა	-	30,916	30,916
საპროცენტო ხარჯი	7,802	8,437	16,239
საიჯარო გადასახდელი	(46,500)	(56,249)	(102,749)
კურსთაშორისი სხვაობა	-	707	707
31 დეკემბერი 2019	84,736	66,127	150,863

7. მარაგები

მარაგები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
მოძრავი ტექნიკა	2,683,558	1,842,699
მარაგი ნაწილები	1,335,539	1,042,987
ელექტრონული სისტემები	95,065	124,015
სხვა	54,528	93,931
	4,168,690	3,103,632

8. სავაჭრო მოთხოვნები

სავაჭრო მოთხოვნები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ფინანსური მოთხოვნები		
სავაჭრო მოთხოვნები	759,509	934,781
მოთხოვნები დაკავშირებულ მხარეებთან	548,077	-
სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი	(69,663)	(75,195)
სავაჭრო მოთხოვნები - წმინდა	1,237,923	859,586

„ბორუსან მაქინა ვე გუპ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

8. სავაჭრო მოთხოვნები (გაგრძელება)

სავაჭრო მოთხოვნების საბალანსო ღირებულება, რომელიც კლასიფიცირებულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, არსებითად არ განსხვავდება მათი რეალური ღირებულებისაგან.

კომპანია განსაზღვრავს სავაჭრო მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგს. იმისათვის, რათა განისაზღვროს მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი ჯგუფურად, სავაჭრო მოთხოვნები დაჯგუფებულია საკრედიტო რისკისა და ხანდაზმულობის მიხედვით.

მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგის განაკვეთები ეფუძნება კომპანიის ბოლო სამი წლის საკრედიტო გაუფასურების გამოცდილებას. ისტორიული მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგის განაკვეთი დაკორექტირდა არსებული და სამომავლო მაკროეკონომიკური ფაქტორების გათვალისწინებით, რომელიც გავლენას ახდენს კომპანიის მომხმარებლებზე.

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხი ვადაგადაცილების დღეების მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	<31 დღე	31-60 დღე	61-120 დღე	121-180 დღე	181-360 დღე	> 360 დღეზე	სულ
მოსალოდნელი დანაკარგი	1%	3%	10%	50%	70%	100%	
სავაჭრო მოთხოვნა							
მთლიანი ღირებულება	1,093,059	45,093	114,954	15,337	3,093	36,050	1,307,586
ანარიცხი მოსალოდნელ დანაკარგზე	10,931	1,353	11,495	7,669	2,165	36,050	69,663

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხი ვადაგადაცილების დღეების მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	<31 დღე	31-60 დღე	61-120 დღე	121-180 დღე	181-360 დღე	> 360 დღეზე	სულ
მოსალოდნელი დანაკარგი	1%	3%	10%	50%	70%	100%	
სავაჭრო მოთხოვნა							
მთლიანი ღირებულება	767,721	43,539	57,879	8,647	2,983	54,012	934,781
ანარიცხი მოსალოდნელ დანაკარგზე	7,677	1,306	5,788	4,324	2,088	54,012	75,195

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხის ცვლილება შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	2019	2018
1 იანვარი	75,195	103,294
ზრდა საანგარიშგებო წლის მანძილზე	52,199	19,041
წინა პერიოდებში ჩამოწერილი მოთხოვნების აღდგენა	(27,627)	(42,810)
გაუფასურების ანარიცხის ცვლილება	24,572	(23,769)
საანგარიშგებო წლის მანძილზე ჩამოწერილი უიმედო მოთხოვნები	(30,104)	(4,330)
31 დეკემბერი	69,663	75,195

დამატებითი ინფორმაცია სავაჭრო მოთხოვნების ვალუტის შესახებ იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

„ბორუსან მაქინა ვე გუპ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

9. საგადასახადო აქტივები/ვალდებულებები

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიამ გადასახადები უნდა გადაიხადოს გაერთიანებულ ანგარიშზე. შედეგად, 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია წარადგენს საგადასახადო აქტივებსა და ვალდებულებებს ნეტო ღირებულებით, თანხით 19,450 აშშ დოლარი (აქტივი) და 430,452 აშშ დოლარი (ვალდებულება), შესაბამისად.

10. ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ნაღდი ფული სალაროში	-	770
ფული რეზიდენტ ბანკებში აშშ დოლარში	255,388	14,535
ფული რეზიდენტ ბანკებში უცხოურ ვალუტაში	891,286	932,468
	1,146,674	947,773

2019 და 2018 წლების მდგომარეობით ფული და ფულის ეკვივალენტები განთავსებული იყო შემდეგ ბანკებში:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
სს „თიბისი ბანკი“	475,347	657,362
სს „ზირაათ ბანკი“	291,231	170,570
სს „საქართველოს ბანკი“	374,545	114,790
სს „იმ ბანკი“	5,551	4,281
	1,146,674	947,003

დამატებითი ინფორმაცია ფულისა და ფულის ეკვივალენტების ვალუტის შესახებ იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

11. მიღებული სესხები

მიღებული სესხები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

მსესხებელი	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის თარიღი	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
სს იშზანგი					
სესხი 1	ლარი	10.50%	21-იან-20	428,519	-
სესხი 2	ლარი	10.85%	18-იან-19	-	354,928
სესხი 3	ლარი	10.85%	17-იან-19	-	93,402
				428,519	448,330

სს "იშზანგისგან" მიღებული სესხი არ არის უზრუნველყოფილი.

„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

11. მიღებული სესხები (გაგრძელება)

2019 და 2018 დასრულებული წლებისთვის მიღებულ სესხებში ბრუნვა შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	2019	2018
1 იანვარი	448,330	463,789
ფულადი ნაკადების მოძრაობა		
ახალი სესხის მიღება	450,637	471,319
სესხის ძირის დაფარვა	(450,552)	(472,084)
სესხის პროცენტის დაფარვა	(36,006)	(52,077)
არაფულადი ნაკადების მოძრაობა		
პერიოდის საპროცენტო ხარჯი	46,128	51,934
საკუროს სხვაობა	(30,018)	(14,551)
31 დეკემბერი	428,519	448,330

12. სავაჭრო ვალდებულებები

სავაჭრო ვალდებულებები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
სავაჭრო ვალდებულებები	14,824	18,384
ვალდებულებები დაკავშირებულ მხარეებთან	8,488,683	6,637,957
	8,503,507	6,656,341

სავაჭრო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება მათი რეალური ღირებულებისაგან. დამატებითი ინფორმაცია სავაჭრო ვალდებულებების ვალუტისა და ვადიანობის შესახებ იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

13. სხვა მიმდინარე ვალდებულებები

სხვა მიმდინარე ვალდებულებები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
საკონტრაქტო ვალდებულებები	49,739	162,987
გადასახდელი ბონუსი	63,545	40,000
	113,284	202,987

„ბორუსან მაქინა ვე გუპ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

14. ამონაგები

ამონაგები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	2019	2018
ამონაგები საგზაო-სამშენებლო მოწყობილობების გაყიდვიდან	8,070,466	7,140,566
ამონაგები სათადარიგო ნაწილების გაყიდვიდან და მომსახურებიდან	4,239,065	3,934,719
ამონაგები ენერგეტიკული სისტემების გაყიდვიდან	600,264	435,919
	12,909,795	11,511,204

ყველა სახის ამონაგები აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში, გარდა მომსახურების ნაწილისა, რომელიც აღიარდება დროთა განმავლობაში.

კომპანიის მიერ მიღებული ამონაგები ექსპორტიდან 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 835,898 აშშ დოლარი და 627,617 აშშ დოლარი, შესაბამისად.

15. გაყიდული საქონლის თვითღირებულება

გაყიდული საქონლის თვითღირებულება შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	2019	2018
საგზაო-სამშენებლო მოწყობილობების თვითღირებულება	(7,455,448)	(6,618,767)
სათადარიგო ნაწილებისა და მომსახურების თვითღირებულება	(3,397,581)	(3,153,912)
ენერგეტიკული სისტემების თვითღირებულება	(566,760)	(427,335)
	(11,419,789)	(10,200,014)

გაყიდული საქონლის თვითღირებულება მოიცავს ზედნადებ ხარჯებს, რომელთაგან ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი 2019 და 2018 წლების საანგარიშგებო პერიოდებისთვის შეადგენს 98,221 აშშ დოლარსა და 188,830 აშშ დოლარს, შესაბამისად.

16. გაყიდვის, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

გაყიდვის, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	2019	2018
თანამშრომელთა ხელფასი და სხვა სარგებელი	(643,183)	(497,461)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(152,408)	(75,375)
აუდიტისა და სხვა პროფესიული მომსახურების ხარჯი	(76,882)	(53,488)
მარკეტინგისა და რეკლამის ხარჯი	(71,377)	(35,699)
მანქანების იჯარის ხარჯი	-	(35,380)
ოფისის იჯარის ხარჯი	-	(32,781)
მივლინების ხარჯი	(34,735)	(59,893)
საგადასახადო ხარჯი	(25,463)	(103,217)
მარაგების გაუფასურება	(24,977)	-
სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურება	(24,572)	-
საწვავის ხარჯი	(17,522)	(43,121)
ოფისის ხარჯი	(6,699)	(11,622)
სხვა ხარჯი	(105,029)	(41,427)
	(1,182,847)	(989,464)

17. სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების ეფექტი

კომპანია იყენებს ფასს 16-ს 2019 წლის 1 იანვრის თარიღით. კომპანიამ არ შეასწორა შესადარისი პერიოდის ინფორმაცია ახალ სტანდარტზე გადასვლის გამო. შესაბამისად, შესადარისი პერიოდის ფინანსური ანგარიშგება არ არის გადაანგარიშებული. აღნიშნული სახით მოცემულ სტანდარტზე გადასვლა გულისხმობს სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების ეფექტის აღიარებას სტანდარტის პირველადი გამოყენებისას (2019 წლის 1 იანვარი) კაპიტალის საწყის ნაშთში. ამ ცვლილების ეფექტი, მოცემულია ქვემოთ.

ფასს 16 ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან, რომელმაც ჩაანაცვლა ბასს 17 – „იჯარა“ და ფასიკ 4 – „როგორ განვსაზღვროთ შეიცავს თუ არა კომპონენტი იჯარას“. ფასს 16-ის შესაბამისად მიღებული იჯარა აღიარდება, როგორც აქტივი და ვალდებულება. ფასს 16 ითვალისწინებს გამარტივებულ მიდგომას იმ საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის, რომელთა ვადა 12 თვეზე ნაკლებია ან რომელიც უკავშირდება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივის იჯარას. გაცემული საიჯარო ხელშეკრულებების აღრიცხვისთვის ფასს 16-ის მოთხოვნები არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის მოთხოვნებისგან. კომპანიას არ აქვს მნიშვნელოვანი საიჯარო საქმიანობა, როგორც მეიჯარეს.

გადასვლის მეთოდი და გამოყენებული გათავისუფლება

კომპანიამ გამოიყენა პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომა: სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის არ ევალება იმის ხელახლა შეფასება, ხელშეკრულება წარმოადგენს თუ არა საიჯარო ხელშეკრულებას, ან შეიცავს თუ არა იგი იჯარას. ისეთი ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც ადრე ბასს 17-ის „იჯარა“ და ფასიკ 4-ის „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“ შესაბამისად კლასიფიცირებული არ ჰქონდა, როგორც იჯარის შემცველი ხელშეკრულება არ მოხდა ფასს 16-ის გამოყენება. ფასს 16-ის მიხედვით იჯარის იდენტიფიკაცია გამოყენებულ იქნა მხოლოდ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც დაიწყო ან ცვლილება შევიდა 2019 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ.

ფასს 16-ით დაშვებულია გათავისუფლებები, რომელთა ნაწილი ეხება სტანდარტის პირველადი გამოყენების შემთხვევას. ადრე, ბასს 17-ით საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირებული იჯარის მიმართ კომპანიამ გამოიყენა ფასს 16-ის შემდეგი გათავისუფლებები:

ა) არ გაითვალისწინა თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღით აქტივების გამოყენების უფლების შეფასებაში, იმ იჯარებისთვის, რომლებისთვისაც აქტივების გამოყენების უფლება იყო განსაზღვრული ისე, როგორც განსაზღვრა მოხდებოდა იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ფასს 16-ის გამოყენების შემთხვევაში;

ბ) არ აღიარა აქტივების გამოყენების უფლება იმ იჯარებთან მიმართებაში, რომლის იჯარის ვადა სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში იწურება. ამგვარი იჯარები მოკლევადიანი იჯარების მსგავსად აღირიცხება.

როგორც მოიჯარე, კომპანია ძველ პერიოდებში აკლასიფიცირებდა იჯარას საოპერაციო ან ფინანსურ იჯარად, იმის მიხედვით ხდებოდა თუ არა საიჯარო აქტივთან დაკავშირებული არსებითი რისკისა და სარგებლის გადაცემა. ფასს 16-ის მიხედვით, კომპანია უმეტესი იჯარის შემთხვევაში აღიარებს გამოყენების უფლების სახით არსებულ აქტივს და საიჯარო ვალდებულებას.

„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

17. სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების ეფექტი (გაგრძელება)

ფასს 16-ის დანერგვის შედეგად კომპანიამ აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულება აღიარა შემდეგნაირად:

კლასიფიკაცია ბასს 17-ით	აქტივების გამოყენების უფლება	საიჯარო ვალდებულება
საოპერაციო იჯარა	საოფისე ფართებისა და მანქანების იჯარისთვის: აქტივების გამოყენების უფლება აღიარებულია საიჯარო ვალდებულების ტოლი თანხით შესწორებული წინასწარი გადახდებითა და დარიცხული ვალდებულებით.	აღიარებულია მომავალი საიჯარო გადასახდელების ზღვრული სასესხო განაკვეთით დისკონტირებული ღირებულებით 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივის გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. ზღვრულ სასესხო განაკვეთად ლარში განსაზღვრული იჯარებისთვის საშუალო შეწონილ განაკვეთად გამოყენებულ იქნა 11%-ი, ხოლო აშშ დოლარისთვის - 7%-ი.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ის არეები, რომელზეც გავლენა იქონია ფასს-16-ის დანერგვამ:

31 დეკემბერი 2018			
აქტივები	თავდაპირველად წარდგენილი	ფასს 16	1 იანვარი 2019
აქტივების გამოყენების უფლება	(ა)	- 205,750	205,750
ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	(ბ)	- 205,750	205,750

(ა) აქტივების გამოყენების უფლების კორექტირება არის საოპერაციო ტიპის იჯარისთვის.

(ბ) ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით განმარტებული მინიმალური საიჯარო გადასახდელებიდან ფასს 16-ის მიხედვით 2019 წლის 1 იანვარს აღიარებულ საიჯარო ვალდებულებამდე.

	1 იანვარი 2019
მინიმალური საიჯარო გადასახდელები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	233,504
გამოკლებული: თავდაპირველი აღიარებისას ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთით ამორტიზების ეფექტი	(27,754)
საიჯარო ვალდებულებები 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	205,750

18. პირობითი ვალდებულებები

დაბეგვრის გაუთვალისწინებელი გარემოებები

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა არის სხვადასხვაგვარად ინტერპრეტაციისა და ცვლილების საგანი. ხელმძღვანელობის მხრიდან საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავდებოდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ ინტერპრეტაციებისაგან და კომპანიის ოპერაციები შეიძლება გასაჩივრდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით სასაგადასახო ორგანოებს შეუძლიათ მიმოიხილონ კომპანიის ოპერაციები 3 წლის მანძილზე.

საგადასახადო ვალდებულებებთან დაკავშირებული ანარიცხები აღიარდება მაშინ, როდესაც თანხის გაზომვა საიმედოდ არის შესაძლებელი. სავარაუდო ვალდებულებაზე ანარიცხი არ აღიარდება, სანამ არ მოხდება შესაბამისი შეფასება. კომპანიის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობიდან გამომდინარე, ადგილი არ ექნება რაიმე სახის დამატებითი ვალდებულების დარიცხვას, გარდა იმისა, რაც კომპანიას თვითონ აქვს აღრიცხული შესაბამის პერიოდებში.

2017 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილებების მიხედვით, კომპანია გადასახდელი მოგების გადასახადის ვალდებულებასა და ხარჯს აღიარებს განაწილებულ დივიდენდზე, იმ პერიოდში, როდესაც დივიდენდები არის გამოცხადებული, მიუხედავად იმისა, თუ რომელ პერიოდს ეკუთვნის დივიდენდი, ან როდის მოხდა დივიდენდების საბოლოო განაწილება.

პოტენციურად მაქსიმალური გადასახდელი მოგების გადასახადი, რომელიც შეიძლება კომპანიას წარმოექმნას გაუნაწილებელი მოგების მთლიანად დივიდენდის სახით განაწილების შემთხვევაში, არ არის აღიარებული კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში. მომავალში, დივიდენდების გაცემის შემთხვევაში გადასახდელი მოგების გადასახადის მაქსიმალურმა ოდენობამ შეიძლება შეადგინოს 90,269 აშშ დოლარი. საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 92¹ ნაწილის მიხედვით არარეზიდენტი საწარმოს მუდმივი დაწესებულების მიერ 2017 წლის 1 იანვრამდე მიღებული მოგების განაწილება მოგების გადასახადით არ იბეგრება, შესაბამისად სრულად განაწილების შემთხვევაში მოგების გადასახადით არ დაიბეგრება 305,854 დოლარი, ხოლო 2017 წლის 1 იანვრის შემდგომ პერიოდში მიღებული მოგების - 301,000 აშშ დოლარის - განაწილება დაიბეგრება მოგების გადასახადით.

19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“ წარმოადგენს:

- ა) მხარეს, რომელიც პირდაპირ, ან ერთი, ან მეტი შუალედური რგოლის საშუალებით არაპირდაპირ: აკონტროლებს საწარმოს, კონტროლდება საწარმოს მიერ ან იმყოფება საერთო კონტროლის ქვეშ (ეს მოიცავს სათავო და შვილობილ საწარმოებს); საწარმოში ისეთი ოდენობის წილის მფლობელია, რომ მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა შეუძლია მასზე; და ერთობლივად აკონტროლებს საწარმოს;
- ბ) მხარე არის საწარმოს ან მისი სათავო საწარმოს უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრი
- გ) მხარე არის ა) ან ბ) პუნქტებით გათვალისწინებული პიროვნებების ოჯახის წევრი
- დ) მხარე არის საწარმოს, რომელსაც აკონტროლებს, ერთობლივად აკონტროლებს ან მასზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს ა) და ბ) პუნქტებში განსაზღვრულ რომელიმე პიროვნებას ან, რომელშიც მნიშვნელოვანი ხმის უფლებით პირდაპირ ან არაპირდაპირ სარგებლობენ პიროვნებები.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას. კომპანიასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის ოპერაციების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ.

„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

ნაშთები დაკავშირებულ მხარეებთან შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	დაკავშირებული მხარე	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
სავაჭრო მოთხოვნები		548,077	-
BORUSAN MAKINA VE GUC SISTEMLERI SAN. VE TIC. A.S. AZERBAIJAN	ერთობლივი მფლობელობა	548,077	-
სავაჭრო ვალდებულებები		8,488,683	6,637,957
BORUSAN MAKINA VE GUC SISTEMLERI SAN. VE TIC. A.S.	დამფუძნებელი	3,119,118	2,452,116
BORUSAN IS MAKINALARI KIRALAMA SAN. VE TIC. A.S.	ერთობლივი მფლობელობა	30,183	106,574
BORUSAN MAKINA VE GUC SISTEMLERI SAN. VE TIC. A.S. AZERBAIJAN	ერთობლივი მფლობელობა	11,444	38,207
BORUSAN MAKINA VE GUC SISTEMLERI SAN. VE TIC. A.S. KAZAKISTAN	ერთობლივი მფლობელობა	14,350	-
MIT INTERNATIONAL TRADE LIMITED	ერთობლივი მფლობელობა	4,831,872	3,721,333
Machinery Intertrade Ltd	ერთობლივი მფლობელობა	481,716	319,727
მარაგის შესყიდვა		11,650,860	10,558,895
BORUSAN MAKINA VE GUC SISTEMLERI SAN. VE TIC. A.S.	დამფუძნებელი	2,276,427	2,792,852
MIT INTERNATIONAL TRADE LIMITED	ერთობლივი მფლობელობა	8,287,300	7,212,339
BORUSAN IS MAKINALARI KIRALAMA SAN. VE TIC. A.S.	ერთობლივი მფლობელობა	653,968	26,969
MIT UK	ერთობლივი მფლობელობა	426,434	501,891
BORUSAN MAKINA VE GUC SISTEMLERI SAN. VE TIC. A.S. AZERBAIJAN	ერთობლივი მფლობელობა	6,731	24,844

კომპანიის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარდა დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული შემდეგი ოპერაციები:

	დაკავშირებული მხარე	2019 მოძრაობა დაკავშირებულ მხარესთან	2018 მოძრაობა დაკავშირებულ მხარესთან
ამონაგები		1,265,217	462,736
BORUSAN MAKINA VE GUC SISTEMLERI SAN. VE TIC. A.S. AZERBAIJAN	ერთობლივი მფლობელობა	544,620	246,096
MIT INTERNATIONAL TRADE LIMITED	ერთობლივი მფლობელობა	104,259	216,640
BORUSAN MAKINA VE GUC SISTEMLERI SAN. VE TIC. A.S.	ერთობლივი მფლობელობა	616,338	-
უმაღლესი ხელმძღვანელობის გასამრჯელო		114,426	117,594

20. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ ადგილი არ ჰქონია ისეთ მოვლენებს, რომლებიც საჭიროებენ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვას.

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ. აღნიშნული პოლიტიკები ეხება წარდგენილ ყველა წელს, თუ განსხვავებული არ არის განცხადებული.

უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციები

ა) სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

თავის ოპერაციებში კომპანია სამუშაო და წარსადგენ ვალუტად იყენებს აშშ დოლარს, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს კომპანიის ოპერაციებზე. ამგვარად, მოცემული ფინანსური ანგარიშგებისათვის შეფასების ვალუტად კომპანია იყენებს აშშ დოლარს.

კომპანიის მიერ სამუშაო ვალუტის შერჩევის დროს გამოყენებულ იქნა შემდეგი მსჯელობა: მის მიერ განხორციელებული შესყიდვები არსებითად (თითქმის სრულად) არის აშშ დოლარში. გაყიდვები მართალია ძირითადად ლარშია, მაგრამ საფასო პოლიტიკა დოლარშია და გაყიდვები ადგილობრივ ბაზარზე დოლარის კურსის შესაბამისად იცვლება. აშშ დოლარში ასევე ხორციელდება ისეთი ოპერაციები, როგორიცაა კომპანიის დაფინანსება, საოპერაციო ხარჯების ნაწილის გაწევა, ვალდებულებების დაფარვა და სხვა. კომპანია არის „ბორუსან მაქინას“ ჯგუფის წევრი და ჯგუფის ყველა მონაწილის სამუშაო ვალუტა არის აშშ დოლარი, გარდა დედა კომპანიისა, რადგან მისი მოქმედების არეალი არის ევრო ზონა.

ბ) ოპერაციები და ნაშთები

უცხოურ ვალუტაში არსებული ოპერაციები გადაიანგარიშება სამუშაო ვალუტაში ოპერაციის დღეს დადგენილი გაცვლითი კურსების შესაბამისად ან იმ თარიღში არსებული კურსით, რომელშიც მოხდა გადაფასება. უცხოურ ვალუტაში ასახული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება სამუშაო ვალუტაში საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის.

კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორისი სხვაობები აისახება პერიოდის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როგორც „ზარალი ვალუტის კურსთა შორის სხვაობიდან, წმინდა“.

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბერს უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული ბოლო გაცვლითი კურსი (საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი) იყო შემდეგი:

	ლარი	ევრო
კურსი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	0.3487	0.8935
კურსი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	0.3736	0.8718

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივები

ფასს 9-მ ჩაანაცვლა ბასს 39 – „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“. ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით ფინანსური აქტივები შეიძლება დაკლასიფიცირდეს სამ კატეგორიად - „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი, ცვლილებების მოგებაში ან ზარალში ასახვით“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული, ცვლილებების სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით“.

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

კომპანიის ხელმძღვანელობამ შეაფასა, თუ რომელი ბიზნეს მოდელი შეესაბამება კომპანიის ფინანსურ აქტივებს და ყველა აქტივი დააკლასიფიცირა შემდეგ კატეგორიად „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი

მოცემული აქტივები წარმოიქმნება მომხმარებლებისთვის საქონლისა და მომსახურების მიწოდებიდან (მაგ. სავაჭრო მოთხოვნები), ასევე მოიცავს სხვა სახის ფინანსურ აქტივებს, რომლის ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირს და მასზე დარიცხულ პროცენტს. ისინი საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან ან გამოშვებასთან და შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, შემცირებული გაუფასურების რეზერვის მოცულობით.

ფინანსური აქტივები შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით მოიცავს სავაჭრო მოთხოვნებსა და ფულსა და ფულის ეკვივალენტებს.

მიმდინარე სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი აღიარებულია პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის საფუძველზე, რომლის მიხედვით არსებობის მანძილზე სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება რეზერვების მატრიცის გამოყენებით. კომპანია საკრედიტო ზარალის წარსულ მონაცემებს იყენებს ფინანსური აქტივების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად. კომპანია აფასებს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების გადაუხდელობის ალბათობას. შემდეგ მოცემული ალბათობა მრავლდება მოსალოდნელ დანაკარგებზე, რომელიც გამოწვეულია ხელშეკრულების შეუსრულებლობის რისკიდან, რათა განისაზღვროს სავაჭრო მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი. სავაჭრო მოთხოვნები აღრიცხულია წმინდა ღირებულებით, რომლის გაუფასურების რეზერვიც აღრიცხულია განცალკევებულ ანგარიშზე ხარჯის კორესპოდენციით, რომელიც აღიარებულია ხარჯად სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. კომპანია სავაჭრო მოთხოვნების სრულ ღირებულებას ჩამოწერს რეზერვის მოცულობაზე, როდესაც განსაზღვრავს, რომ სავაჭრო მოთხოვნა აღარ ექვემდებარება დაბრუნებას.

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის ისეთი აქტივები, რომლებიც დაუბრკოლებლად გადაიცვლება ნაღდი ფულის წინასწარ ცნობილ ოდენობაზე და მათი ღირებულების შეცვლის რისკი უმნიშვნელოა. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, ფულს გზაში, ფულად სახსრებს საბანკო ანგარიშებზე და მოთხოვნამდე დეპოზიტებს, რომელთა ვადიანობა არის 3 თვემდე. 3 თვეზე მეტი ვადით შეზღუდული სახსრები არ ჩაირთვება ფულში და ფულის ეკვივალენტებში.

ფინანსური ვალდებულებები

მიზნიდან გამომდინარე კომპანია მის ფინანსურ ვალდებულებებს აკლასიფიცირებს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად. კომპანიას ყველა ფინანსური ვალდებულება დაკლასიფიცირებული აქვს „სხვა ფინანსური ვალდებულებების“ კატეგორიაში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სესხებს, სავაჭრო ვალდებულებებს, სხვა მიმდინარე ვალდებულებებსა და საიჯარო ვალდებულებებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დანეტება

კომპანია ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ანეტებს მაშინ, როდესაც ურთიერთჩათვლა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და კომპანია გეგმავს ანგარიშსწორებას ნეტო საფუძველზე ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

ფინანსური ვალდებულებებისა და აქტივების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც კონტრაქტიდან წარმომდგარი ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ან ეს უფლება კონტრაქტის საფუძველზე გადაეცემა სხვა მხარეს მფლობელობის უფლებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელთან ერთად. ნებისმიერი წილი გადაცემულ ფინანსურ აქტივში, რომელიც უნარჩუნდება კომპანიას, მის მიერ აღიარდება, როგორც ცალკეული აქტივი ან ვალდებულება.

იჯარები

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, კომპანია აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს; და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

კომპანია ფასს 16-ს იყენებს 2019 წლის 1 იანვრის თარიღიდან. კომპანიამ არ შეასწორა შესადარისი პერიოდის ინფორმაცია ახალ სტანდარტზე გადასვლის დროს. მოცემულ სტანდარტზე გადასვლის ეფექტის შესახებ დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-17 შენიშვნა. ქვემოთ მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკა რელევანტურია 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული საანგარიშო პერიოდებისთვის.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, მოიჯარემ საიჯარო ვალდებულება უნდა შეაფასოს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირება უნდა განხორციელდეს იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ეს შეუძლებელია (როგორც ეს ხშირად ხდება), გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი.

აქტივების გამოყენების უფლება უნდა შეფასდეს საიჯარო ვალდებულებების თანხით და უნდა მოიცავდეს:

- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე;
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ საიჯარო ვალდებულება იზრდება პროცენტის ასახვით და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება დაგროვილი ცვეთით გამოკლებით.

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

აქტივს ცვეთა უნდა დაერიცხოს წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე, ან აქტივის ეკონომიკური ვადის განმავლობაში, თუ ეს უკანასკნელი განხილულია, როგორც უფრო მცირე ვადის მქონე, ვიდრე საიჯარო ვადა.

როდესაც კომპანია ცვლის იჯარის ვადას (იმიტომ რომ, მაგალითად, მან ხელახლა შეაფასა იჯარის გახანგრძლივების, ანდაც შეწყვეტის უფლება), საიჯარო გადახდების ცვლილებების ასახვის მიზნით, კომპანიამ ხელახლა უნდა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდება, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირება. თუმცა, თუ აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება მცირდება ნულამდე და ამავე დროს მცირდება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაც, ხელახალი შეფასების თანხის დარჩენილი ნაწილი უნდა აღიარდეს მოგება/ზარალში. საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადასინჯული საიჯარო გადახდების და გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერ შემდეგ შემთხვევაში, თუ: შეიცვალა იჯარის ვადა, ან შეიცვალა საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების შეფასება.

ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები შეფასებულია, როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი.

თვითღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომელიც პირდაპირ კავშირშია აქტივის შეძენასთან. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივების ღირებულება მოიცავს პირდაპირი შრომისა და გამოყენებული მასალების ღირებულებას, ასევე აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანასთან დაკავშირებულ ნებისმიერი სახის დანახარჯს და ნივთების დემონტაჟისა და თავიანთი ადგილმდებარეობიდან მოხსნის ღირებულებას. ძირითადი საშუალებისთვის შეძენილი კომპიუტერული პროგრამა, რომელიც მისი ფუნქციონალურობისათვის აუცილებელია, კაპიტალიზდება როგორც შესაბამისი ძირითადი საშუალების ნაწილი.

როდესაც ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ცალკეული ერთეულების სასარგებლო მომსახურების ვადა ერთმანეთისაგან განსხვავდება, ისინი აღირიცხებიან ძირითადი საშუალებების ცალ-ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად).

ძირითადი საშუალებების ერთეულის რეალიზაციიდან მიღებული სარგებელი ან დანაკარგი განისაზღვრება, როგორც ძირითადი საშუალების წმინდა საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვიდან ამონაგებს შორის სხვაობა და, შესაბამისად, აისახება მოგება ან ზარალში სხვა შემოსავლების/სხვა ხარჯების ნაწილში.

შემდგომი ხარჯები

თავდაპირველი აღიარების შემდგომი კაპიტალიზებადი ხარჯები მოიცავს რემონტისა და აქტივის შეცვლის იმ დანახარჯებს, რომლებიც ახანგრძლივებს აქტივის სასიცოცხლო ვადას ან ზრდის მწარმოებლურობას. რემონტისა და შენახვის ხარჯები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს კაპიტალიზებადი ხარჯების კრიტერიუმებს, აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, როდესაც ის გაიწევა, სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ცვეთა

ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ცვეთის დაანგარიშება ხდება მათი დამონტაჟებისა და გამოყენების მზაობის დღიდან, რაც შეეხება „კომპანიის“ მიერ აშენებულ აქტივებს, მათი ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივების საბოლოო მდგომარეობამდე მიყვანის და მათი გამოყენების მზაობის დღიდან. ცვეთა იანგარიშება ცვეთადი ღირებულებიდან, რომელიც არის აქტივის თვითღირებულებას გამოკლებული აქტივის ნარჩენი ღირებულება.

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ძირითად საშუალებებს ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით ცალკეული აქტივისათვის განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. მიწაზე ცვეთის დარიცხვა არ ხდება.

ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის მიმდინარე და შესადარისი პერიოდების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები შემდეგია:

ჯგუფი	სასარგებლო მომსახურების ვადა (წელი)
მიწა	ცვეთა არ ერიცხება
შენობები	50
მანქანა-დანადგარები და სხვა მოწყობილობები	3-13
ავეჯი და ოფისის აღჭურვილობა	2-12
სატრანსპორტო საშუალებები	5-12
იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	5

სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულება გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს და კორექტირდება საჭიროების შემთხვევაში.

არამატერიალური აქტივები

კომპანიის არამატერიალურ აქტივებს წარმოადგენს ლიცენზიები პროგრამულ უზრუნველყოფაზე (5 წლიანი სასარგებლო მომსახურების ვადით). არამატერიალური აქტივები თავდაპირველად აღიარებულია თვითღირებულებით, რომელიც შემცირებულია ნებისმიერი დაგროვილი ამორტიზაციის და გაუფასურების ზარალის თანხით. არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება წრფივი მეთოდით, სასარგებლო მომსახურების ვადის შესაბამისად.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანიის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება განიხილება ყოველი ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის, რათა დადგინდეს, არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება. გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომელთა ინდივიდუალური შეფასება ვერ ხერხდება, ერთიანდება მცირე აქტივთა ჯგუფებში. ეს ჯგუფები („ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული“, „ფსწე“), მუდმივი გამოყენების პირობებში, უზრუნველყოფენ ფულადი ნაკადების ისეთ შემოდინებას, რომელიც სრულიად დამოუკიდებელია სხვა აქტივების ან აქტივთა ჯგუფის მიერ წარმოქმნილი ფულადი ნაკადებისგან.

აქტივის ან „ფსწე“-ს ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და საბაზრო ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებს შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება გადასახადების გადახდამდე დისკონტის განაკვეთის გამოყენებით ასახავს ფულის დროში ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებას და ამ აქტივებისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება იმ შემთხვევაში თუ აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულთან მიმართებაში გამოყოფილია აქტივების საბალანსო ღირებულების შესამცირებლად თანაბარი პროპორციის საფუძველზე.

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი გაუფასურების ზარალის შემცირების ან აღმოფხვრის რაიმე ნიშნის გამოსავლენად ხელახლა ფასდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება, თუ ანაზღაურებადი ღირებულების გაანგარიშებაში გამოყენებულ დაშვებებში ცვლილებას ჰქონდა ადგილი. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება მხოლოდ იმ ზღვრამდე, სანამ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ მიაღწევს იმ ღირებულებას, ცვეთისა და ამორტიზაციის გათვალისწინებით, რაც ექნებოდა აქტივს, გაუფასურება რომ არ მომხდარიყო.

მარაგები

მარაგების საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით და შემდგომი აღრიცხვა თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. თვითღირებულება მოიცავს შეძენისა და სხვა ხარჯებს, რომლებიც დაკავშირებულია მარაგების ტრანსპორტირებასა და დასაწყობებასთან. მაგალითად, ტრანსპორტირებისა და იმპორტის ხარჯები, ასევე სხვა პირდაპირი ხარჯები.

მარაგების თვითღირებულება გამოითვლება საშუალო შეწონილი მეთოდით, საწყობების მიხედვით.

დივიდენდები

დივიდენდების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც წარმოშობილია მათი გადახდის იურიდიული მოვალეობა. შუალედური და საბოლოო დივიდენდების დამტკიცება ხდება, პარტნიორთა საერთო კრებაზე.

ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან, და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში, გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან არ არის მოსალოდნელი.

ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აისახება პირობითი აქტივები. მაგრამ ისეთი ფინანსური აქტივების შესახებ ინფორმაცია, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა კომპანიაში შესაძლებელია - აისახება განმარტებით შენიშვნებში. იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას აქვს რწმუნება, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა კომპანიაში, მაშინ მასთან დაკავშირებული აქტივი და შემოსავალი აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ადგილი ჰქონდა შეფასების ცვლილებას.

ანარიცხი წარმოადგენს ვალდებულებას, რომელიც დაკავშირებულია რაოდენობრივ და დროით განუსაზღვრელობებთან. ვალდებულება კი წარმოადგენს კომპანიის მიმდინარე დავალიანებას, რომელიც წარმოიშვა წარსული მოვლენის შედეგად, და რომლის დაფარვა გამოიწვევს კომპანიიდან ეკონომიკური სარგებლის გადინებას.

ვალდებულების წარმომშობი მოვლენა არის მოვლენა, რომელიც წარმოშობს სამართლებრივ ან

კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რაც გულისხმობს, რომ კომპანიას არ გააჩნია სხვა რეალური ალტერნატივა, და მან უნდა დაფაროს თავისი ვალდებულებები. სამართლებრივი ვალდებულება გამომდინარეობს:

- გარიგებიდან (ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ან ნაგულისხმევი პირობების გათვალისწინებით);
- კანონმდებლობიდან; ან
- სხვა სამართლებრივი ქმედებიდან.

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

კონსტრუქციული ვალდებულება გამომდინარეობს კომპანიის ქმედებიდან, სადაც:

- წარსულში დადგენილი პრაქტიკიდან, კომპანიის მიერ გამოქვეყნებული პოლიტიკიდან ან სპეციფიკური მიმდინარე ანგარიშგებიდან გამომდინარე, კომპანია მიანიშნებს სხვა მხარეებს, რომ იგი იღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- შედეგად, მესამე მხარეს კომპანიასთან მიმართებაში გააჩნია გარკვეული მოლოდინი, რომ იგი შეასრულებს ამ პასუხისმგებლობებს.

დაბეგვრა

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად მოგების გადასახადით იბეგრება წმინდა მოგების განაწილება. საანგარიშგებო პერიოდში მოგების გადასახადის მოქმედი განაკვეთი არის 15 %, ტექნიკურად, გადასახადის დაანგარიშების მიზნებისთვის დასაბეგრ მოგებას მიესადაგება შემდეგი განაკვეთი - 15%/85%. მოგების გადასახადის გადახდა ხდება ფიზიკურ და არა-რეზიდენტ (როგორც ფიზიკურ, ისე იურიდიულ) პირებზე გაცემულ დივიდენდზე.

საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად, მოგების გადასახადით იბეგრება შემდეგი ოპერაციები/გადახდები:

- დივიდენდის გადახდა
- სახელშეკრულებო და საბაზრო ფასის შორის სხვაობა
- ხარჯები, რომლებიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან
- გადახდები, რომლებიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან
- საქონლის უსასყიდლო მიწოდება
- ლიმიტის ზემოთ წარმომადგენლობითი ხარჯები

კომპანია აღიარებს მოგების გადასახადს და ვალდებულებას იმ პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდის გამოცხადება, მიუხედავად იმისა, რომელი პერიოდის დივიდენდის გაცემას ეხება ან როდის გაიცემა.

საქართველოში არსებული საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობიდან გამომდინარე, აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო და ფინანსურ ბაზებს შორის სხვაობები არ წარმოშობენ გადავადებულ საგადასახადო აქტივსა და ვალდებულებას.

გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა, აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნის დროს. მავალდებულებელი მოვლენა არის მოვლენა, რომელიც ავალდებულებს კომპანიას გადაიხადოს გადასახადი. გადასახადები დაანგარიშებულია საქართველოს საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად. წინასწარ გადახდილი გადასახადები აღიარდება აქტივად.

ამონაგები კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან

ზოგადი მიმოხილვა

კომპანია აღიარებს ამონაგებს დაპირებული საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლებისთვის გადაცემისას, იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომლის მიღების უფლებასაც კომპანია მოელის ამ საქონლის ან მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ. კომპანია იყენებს ხუთ საფეხურიან მოდელს მომხმარებელთან გაფორმებული ყველა ხელშეკრულების მიმართ:

- მომხმარებელთან ხელშეკრულების იდენტიფიცირება;
- სახელშეკრულებო ვალდებულებების დადგენა;
- გარიგების ფასის განსაზღვრა;
- გარიგების ფასის მიკუთვნება სახელშეკრულებო ვალდებულებასთან;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას.

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

კომპანია ამონაგებს აღიარებს სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე “კონტროლი” მომხმარებელს გადაეცემა.

შესასრულებელი ვალდებულება და ამონაგების აღიარების დროულობა

კომპანიის ამონაგების ძირითად ნაწილს წარმოადგენს მომხმარებლებისთვის საგზაო-სამშენებლო მოწყობილობების, ენერგეტიკული სისტემებისა და სათადარიგო ნაწილების მიყიდვა, ასევე მათი შემდგომი მომსახურება.

კომპანიის პოლიტიკა ზემოთ ჩამოთვლილი შემოსავლის მაფორმირებელი საქმიანობებისთვის მოცემულია ქვემოთ:

ამონაგები საგზაო-სამშენებლო მოწყობილობების, ენერგეტიკული სისტემებისა და სათადარიგო ნაწილების გაყიდვიდან

ამონაგები საგზაო-სამშენებლო მოწყობილობების, ენერგეტიკული სისტემებისა და სათადარიგო ნაწილების გაყიდვიდან აღიარდება მაშინ, როდესაც კონტროლი მოცემულ აქტივზე გადაეცემა მომხმარებელს. გარიგების ღირებულების ნაწილის გადახდა ხდება ავანსად, ხოლო დარჩენილი ნაწილისა დაუყოვნებლივ, როდესაც ხდება მომხმარებლის მიერ საქონლის შესყიდვა. აქედან გამომდინარე, ამ სახის შემოსავლის აღიარება ხდება იმ დროს, როდესაც ფიზიკური მფლობელობა გადაეცემა მომხმარებელს.

ამონაგები შემდგომი მომსახურებიდან

ამონაგები შემდგომი მომსახურებიდან მოიცავს მაგ. სათადარიგო ნაწილების შეცვლას, ყოველთვიურ თუ ერთჯერად პროფილაქტიკურ მიმოხილვას, ტექნიკის ქირავნობა და სხვა. ამონაგები რეგულარული მომსახურების მიწოდებიდან, როგორც არის მაგ. ყოველთვიური მომსახურება, ტექნიკის ქირავნობა და სხვა დაკავშირებული მომსახურებები, აღიარდება დროთა განმავლობაში იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც მოხდა მომსახურების მიწოდება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ყოველდღიური ღირებულების შესაბამისად, ხოლო ამონაგები ერთჯერადი მომსახურებიდან მაგ. სათადარიგო ნაწილის შეცვლა, აღიარდება მაშინ, როდესაც აღნიშნული ერთჯერადი მომსახურება მიეწოდება მომხმარებელს. გარიგების ღირებულების გადახდა ხდება მთლიანად, როდესაც ხდება მომხმარებლის მიერ მომსახურების მიღება, ან მომდევნო 1 თვის მანძილზე.

საკონტრაქტო ღირებულების განსაზღვრა

კომპანიის ამონაგების ძირითადი საკონტრაქტო ღირებულება არის ფიქსირებული და შესაბამისად, თითოეული კონტრაქტიდან მისაღები შემოსავლის განსაზღვრა ხდება მოცემული ფიქსირებული ფასების მიხედვით.

შესასრულებელ ვალდებულებებს შორის ღირებულების გადანაწილება

კომპანიის კონტრაქტების უმეტესი ნაწილი არის ფიქსირებულფასიანი. დიდი მოცულობის შეკვეთის შემთხვევაში ფასდაკლების შეთავაზებისას, ოპერაციის ფასი ერთეული პროდუქტისთვის გაიანგარიშება მთლიანი საკონტრაქტო ღირებულების გაყოფით აქტივის რაოდენობაზე. როდესაც მომხმარებელი უკვეთავს ერთზე მეტ პროდუქტს, კომპანია მთლიან საკონტრაქტო ფასს თითოეულ პროდუქტზე ანაწილებს მათი ინდივიდუალური გასაყიდი ფასის მიხედვით (ყველა პროდუქცია შეიძლება გაიყიდოს ცალკე).

გამოყენებული გათავისუფლება

კომპანიამ გამოიყენა ქვემოთ მოცემული გათავისუფლება:

- არ განიხილავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, როდესაც აქტივზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის თარიღსა და მიღებული ანაზღაურების თარიღებს შორის სხვაობა არის ერთ წელზე ნაკლები; და
- ხელშეკრულების გაფორმების დამატებითი დანახარჯები ხარჯებში აღიარდება მათი გაწევისას, თუ აქტივის ამორტიზაციის პერიოდის ხანგრძლივობა ერთ წელს არ აღემატება.

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ხარჯების აღიარება

ხარჯების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირება, რაც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასა ან ვალდებულების ზრდასთან, რაც შეიძლება საიმედოდ განისაზღვროს.

მომსახურების გაწევისას წარმოქმნილი ხარჯები აღიარდება მიღებული შემოსავლის პროპორციულად. ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებისგან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარ არის მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

სახელფასო ხარჯები

ხელფასები, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში, როდესაც შესაბამისი მომსახურება მიიღო კომპანიამ დასაქმებულისგან.

საპროცენტო ხარჯი

საპროცენტო ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დარიცხვის მეთოდით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისად. ამ მეთოდის შესაბამისად გადავადდება ყველა ის საკომისიო ხარჯი, რომელიც დაკავშირებულია სესხის მიღებასთან, რადგანაც ოპერაციის ხარჯები ჩართულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებაში.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე მომხდარი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან კომპანიის ფინანსური პოზიციის შესახებ, აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის თარიღისთვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება ფინანსური ანგარიშგების თანდართულ შენიშვნებში.

**„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს–ის საქართველოს წარმომადგენლობა“
მმართველობის ანგარიშგება**

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
(აშშ დოლარში)

შინაარსი:

1. საქმიანობის მიმოხილვა.....	38
2. განვითარების გეგმა	38
3. კვლევის სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა	38
4. პროდუქტის განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა	39
5. ინფორმაცია ფილიალების შესახებ	39
6. 2019 და 2018 წლების ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები	39
7. საკუთარი წილების შეძენა კომპანიის მიერ	40
8. რისკები და მათი მართვა	40

1. საქმიანობის მიმოხილვა

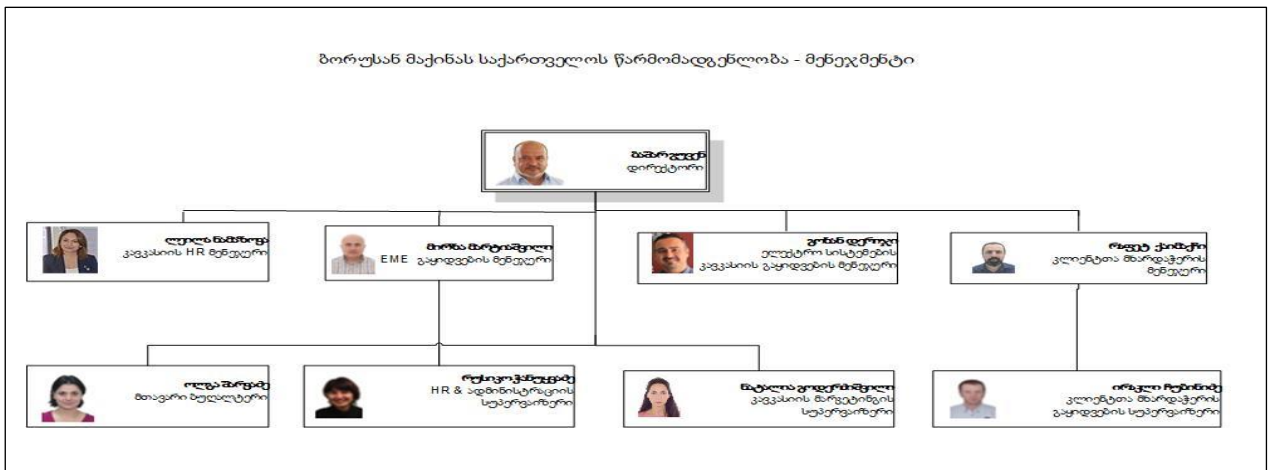
„ბორუსან მაქინა ვე გუპ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“ (შემდეგ - ბორუსან კატ საქართველო) წარმოადგენს უცხოური საწარმოს ფილიალს, რომელიც დაფუძნდა 1997 წლის 6 ოქტომბერს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

კომპანიის 100%-იანი წილის მფლობელია სს „ბორუსან მაქინა ვე გუპ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთი“ (თურქეთი), რომელიც 1994 წლიდან ოპერირების როგორც „Caterpillar“-ის ოფიციალური დილერი-წარმომადგენელი. გარდა ამისა აწარმოებს შემდეგი კომპანიების პროდუქციის დისტრიბუციას: Metso, Mantsinen, Mecalac, Terex O&K, Exxon Mobil, MaK, Olympian, BESys, EMD და ClydeUnion და უკავია წამყვანი პოზიციები თურქეთის მსხვილ კომპანიებს შორის.

კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ამერიკული ბრენდის - „Caterpillar“-ის წარმოების საგზაო-სამშენებლო მოწყობილობების, ენერგეტიკული სისტემებისა და სათადარიგო ნაწილების გაყიდვა, ასევე მათი შემდგომი მომსახურება.

ბორუსან კატ საქართველოს ფოკუსირების მთავარ არეალს წარმოადგენს მომხმარებელთა მხარდაჭერის მომსახურება, სათადარიგო ნაწილების გაყიდვა და სადისტრიბუციო პროდუქციის შემდგომი მომსახურება და შეკეთება.

ორგანიზაციის სტრუქტურა

2. განვითარების გეგმა

კომპანიის ბიზნეს სტრატეგია გამომდინარეობს ჯგუფის ბიზნეს სტრატეგიიდან.

ბორუსანის ჯგუფის ძირითადი სტრატეგია ეფუძნება ქვეყნის ეკონომიკის თითოეულ მიმართულებაში დამატებული ღირებულების განუწყვეტელივ შექმნას და გლობალურ ბაზრებზე ფოკუსირებული, ინოვაციური პროდუქტებისა და სერვისების შემქმნელი აზროვნების მხარდაჭერას.

პროდუქტის განვითარება და ფასწარმოქმნის სტრატეგიები, განისაზღვრება კატერპილარსა და ბორუსან კატ ჯორჯიასთან კოორდინაციის პირობებში. სს „ბორუსან მაქინა ვე გუპ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთი“ (თურქეთი) და კატერპილარი მხარს უჭერენ ბორუსან კატ საქართველოს მარკეტინგული საქმიანობის გაგრძელების, სტრატეგიული დაგეგმვისა და უცხოურ კომპანიებთან (ვისთვისაც კომპანია აწარმოებს პროდუქტების დისტრიბუციას) ურთიერთობების განვითარების საკითხებში.

3. კვლევის სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა

კომპანია არ ეწევა კვლევისა და განვითარების საქმიანობას.

მმართველობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

4. პროდუქტის განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა

პროდუქტის განვითარებით დაკავებულია თავად კატერპილარი, ბორუსან კატ ჯორჯია კი მსგავს ღონისძიებებში არ არის ჩართული.

5. ინფორმაცია ფილიალების შესახებ

ბორუსან კატ ჯორჯია საქმიანობას ეწევა ერთ ცენტრალურ ოფისსა და 2 ფილიალში - დიღომსა და ბათუმში. დიღომის ფილიალი გაიხსნა 2016 წელს, ხოლო ბათუმის ფილიალი - 2017 წელს.

2019 და 2018 წლების გაყიდვების მონაცემები ფილიალების მიხედვით წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	2019	2018
ბათუმის ოფისი	3%	2%
დიღომის ოფისი	6%	6%
ცენტრალური ოფისი	91%	92%

6. 2019 და 2018 წლების ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

გაყიდვების მონაცემები ერთეულებში:

	2019	2018	სხვაობა	ცვლილების %
საგზაო-სამშენებლო ტექნიკა	64	51	13	11%
ენერგო სისტემები	23	11	12	35%
ჯამი	87	62	25	

როგორც ცხრილშია წარმოდგენილი, საგზაო-სამშენებლო ტექნიკისა და ენერგო სისტემების გაყიდვების რაოდენობა 2018 წელთან შედარებით გაიზარდა.

ძირითადი კოეფიციენტები

	2019	2018
მიმდინარე ლიკვიდობის კოეფიციენტი	72%	64%
ვალდებულებები საკუთარი კაპიტალის მიმართ	11,26	12,75
აქტივების ბრუნვალობის კოეფიციენტი	2,1%	3,0%

დაფარვის განაკვეთი 8%-ით გაიზარდა 2018 წლიდან 2019 წლამდე. აღნიშნული კოეფიციენტი წლების განმავლობაში უმჯობესდება, რაც ნიშნავს, რომ კომპანიის უნარი დაფაროს მიმდინარე ვალდებულებები, იზრდება.

ვალდებულებები საკუთარი კაპიტალის მიმართ კოეფიციენტის მაჩვენებელი არის შემცირებული 2018 წლიდან 2019 წლამდე, რაც იმას ნიშნავს, რომ კომპანია უფრო მეტ ვალდებულებას ფარავს საკუთარი კაპიტალით, რაც დადებითია კომპანიისთვის.

აქტივების ბრუნვის განაკვეთი, რომელიც იანგარიშება როგორც დაბეგვრამდე მოგება გაყოფილი აქტივების საშუალო ჯამზე, 2019 წელს მცირდება. ცვლილება უარყოფითია, თუმცა არ აქვს არსებითი ხასიათი. ძირითადად გამოწვეულია ახალი სტანდარტის (ფასს 16) დანერგვით, რომელსაც ადგილი ჰქონდა 2019 წელს და ტრანსფერ ფრაისინგთან დაკავშირებულმა საგადასახადო ხარჯმა.

6. 2019 და 2018 წლების ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები (გაგრძელება)

- მიმდინარე ლიკვიდობის კოეფიციენტი= მიმდინარე აქტივები/მიმდინარე ვალდებულებები
- ვალდებულებები საკუთარი კაპიტალის მიმართ= მთლიანი ვალდებულებები/მთლიანი კაპიტალი
- აქტივების ბრუნვალობის კოეფიციენტი=წმინდა მოგება/მთლიანი აქტივები

ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

(\$)	2019	2018	სხვაობა
გაყიდვები	12,909,795	11,511,204	1,398,591
საერთო მოგება	1,490,006	1,311,190	178,816
საოპერაციო მოგება	289,972	326,769	-36,797
დაბეგვრამდე არსებული მოგება	210,523	243,189	-32,666

2019 წელი მნიშვნელოვანი წელი იყო გაყიდვებისა და ზრდის თვალსაზრისით. საქართველოს ბაზრის პირობები გაუმჯობესდა. ასევე გაიზარდა ბორუსან კატ საქართველოს საბაზრო წილი 2018 წლიდან 2019 წლამდე. საოპერაციო მოგება და დაბეგვრამდე არსებული მოგება არსებითად თანაბრად არიან შემცირებულნი და აღნიშნული ცვლილების მიზეზი არის ახალი სტანდარტის - ფასს 16-ის დანერგვა, ასევე ტრანსფერ ფრაისინგთან დაკავშირებული საგადასახადო ხარჯი.

7. საკუთარი წილების შეძენა კომპანიის მიერ

კომპანიის მიერ წლის განმავლობაში არ განხორციელებულა საკუთარი წილების რაიმე შესყიდვა.

8. რისკები და მათი მართვა

საბაზრო და სამრეწველო რისკები

საბაზრო რისკი გულისხმობს გაძლიერებული კონკურენციის ზრდის პირობებში, ბაზარზე უარყოფითი მოთხოვნის პირობების ჩამოყალიბებას, ან მომხმარებელთა მოლოდინის შესაბამისი პროდუქტების არაადექვატურ მიწოდებას. კვლევისა და განვითარების, ინვესტიციებისა და წარმოების საქმიანობის საზღვარგარეთ განხორციელების გამო, შეიძლება ითქვას, რომ საბაზრო რისკმა შესაძლოა განსაკუთრებით იმოქმედოს კატერპილარის არარეზიდენტ კომპანიაზე. ამას გარდა, საქართველოში სამშენებლო აღჭურვილობისა და ენერგო სისტემების მრეწველობის სფეროში მოღვაწე ყველა სხვა კომპანიის მსგავსად, ბორუსან კატ საქართველოზეც მოქმედებს მრეწველობაში არსებული მიწოდება-მოთხოვნის ფაქტორები და ისიც ატარებს საბაზრო რისკს. საქართველოში საგზაო სამშენებლო ტექნიკით და ენერგოსისტემების სტრუქტურითა და რყევებით გამოწვეულ შესაძლო რისკებს თავის თავზე ძირითადად იღებს სს „ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთი“ (თურქეთი).

რისკის გამანეიტრალებელი ძირითადი სტრატეგიები

- მომხმარებლებთან კარგი ურთიერთობები;
- კარგი კომუნიკაცია კატერპილართან.

მარაგების გაუფასურების რისკი

მარაგების გაუფასურების რისკი დაკავშირებულია კომპანიის პოტენციალთან პროდუქციის საბოლოო მარაგებთან მიმართებაში, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს კომპანიის დაზარალება. მარაგების გაუფასურების რისკი წარმოიქმნება მაშინ, როდესაც პროდუქტები მოძველდება, გაფუჭდება, ან როდესაც ბაზარზე მოთხოვნის დაცემის ან სხვა მიზეზის გამო, პროდუქცია იყიდება მის თვითღირებულებაზე უფრო დაბალ ფასად. ბორუსან კატ საქართველოს მარაგები ძირითადად შედგება სათადარიგო ნაწილებისა და საგზაო-სამშენებლო ტექნიკისგან. იმის გათვალისწინებით, რომ ბორუსან კატ საქართველო აწარმოებს კომერციული საქონლის იმპორტს მისი მომხმარებლებისაგან მიღებული წინასწარი შეკვეთების საფუძველზე და მას არ გააჩნია მარაგების მნიშვნელოვანი მოცულობა, შეიძლება ითქვას, რომ კომპანიის მიერ გაწეული მარაგების გაუფასურების რისკი მცირეა.

8. რისკები და მათი მართვა (გაგრძელება)

რისკის გამანეიტრალებელი ძირითადი სტრატეგიები

- მარაგების მნიშვნელოვანი მოცულობის არქონა;
- ფოკუსირება ნაკლებად მოძრავ მარაგებზე.

ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი

ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი დაკავშირებულია მოგების პოტენციურ დაკარგვასთან, რაც შეიძლება გამოწვეული იქნას გაცვლითი კურსების ცვლილებებით. გაცვლითი კურსების რყევის გამო შექმნილი გაურკვევლობით გამოწვეულ გაცვლითი კურსის რისკს ბორუსან კატ საქართველო ფარავს გაყიდვების ადგილობრივ ვალუტაში განხორციელების მეშვეობით, თუმცა გაყიდვის ფასი დამოკიდებულია დოლარის კურსის ცვლილებაზე. რადგანაც ბორუსან საქართველოს შესყიდვებისა და გაყიდვების უმეტესობა აშშ დოლარში ხორციელდება, კომპანიის მიერ გაწეული გაცვლითი კურსის რისკი შემცირებულია.

რისკის გამანეიტრალებელი ძირითადი სტრატეგია

- ღია პოზიციის ყოველკვირეული კონტროლი და საჭიროების შემთხვევაში შესაბამისი ზომების გატარება.

საკრედიტო რისკები

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება ისეთი ოპერაციების შედეგად, რომელიც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს. ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალური მოცულობის საკრედიტო რისკს.

როდესაც კომპანია აძლევს მომხმარებელს საქონელს ან უწევს მას მომსახურებას შემდგომი გადახდის პირობით, კომპანია ატარებს მომხმარებლების მიერ გადაუხდელობის რისკს. ბორუსან კატ საქართველოს მიერ შესრულებულ გაყიდვებზე თანხების ამოღების შესაძლო რისკს თავის თავზე იღებს ბორუსან კატ საქართველო. თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ ბორუსან კატ საქართველოს მომხმარებლებს უკვე მრავალი წელია წარმოადგენენ ერთიდაიგივე, ფინანსურად სანდო კომპანიები. ამიტომ, კომპანიის რისკი თანხების ამოღებასთან დაკავშირებით - მცირეა.

რისკის გამანეიტრალებელი ძირითადი სტრატეგიები

- ყოველი მომხმარებლისათვის დაწესებულია საკრედიტო ლიმიტი;
- საგზაო-სამშენებლო ტექნიკის გაყიდვები შეძლებისდაგვარად ხორციელდება წინასწარი გადახდის პირობით;

საგარანტიო ღირებულების რისკი

საგარანტიო რისკი წარმოიქმნება იმ შემთხვევებში როდესაც საქონელი ვერ აკმაყოფილებს მოსალოდნელ ან გაცხადებულ სტანდარტებს. თუ შესაძლო ტექნიკური პრობლემა გამომდინარეობს მომხმარებლისაგან, პასუხისმგებლობა ეკისრება მომხმარებელს; თუ პრობლემა წარმოიქმნება პროდუქციის იმპორტიდან მის მიწოდებამდე პროდუქტის გამოყენების პროცესში, რისკი ეკუთვნის შესაბამის მომწოდებელ მხარეს. მეორეს მხრივ, საგზაო-სამშენებლო ტექნიკის, ენერგო სისტემების ან სათადარიგო ნაწილების დიზაინიდან, წარმოებიდან და საბაზისო კომპონენტებიდან წამოჭრილ რისკებზე პასუხისმგებლობა ეკისრება მწარმოებელს და მას მთლიანად მწარმოებელი ანაზღაურებს.

მთავარი შემამსუშუვებელი სტრატეგია

- კატერპილარის ყველა პროდუქტზე გაიცემა სტანდარტული 1 წლიანი გარანტია;
- საგარანტიო ხარჯებს ანაზღაურებს მწარმოებელი.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული მმართველობის ანგარიშგება 2020 წლის 24 თებერვალსაა დამოწმებული შემდეგი პირის მიერ:

დირექტორი

ბაშარ გიუვენ_____.

**„ბორუსან მაქინა ვე გუპ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“
მმართველობის ანგარიშგება**

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

8. რისკები და მათი მართვა (გაგრძელება)

რისკის გამანეიტრალებელი ძირითადი სტრატეგიები

- მარაგების მნიშვნელოვანი მოცულობის არქონა;
- ფოკუსირება ნაკლებად მოძრავ მარაგებზე.

ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი

ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი დაკავშირებულია მოგების პოტენციურ დაკარგვასთან, რაც შეიძლება გამოწვეული იქნას გაცვლითი კურსების ცვლილებებით. გაცვლითი კურსების რყევის გამო შექმნილი გაურკვევლობით გამოწვეულ გაცვლითი კურსის რისკს ბორუსან კატ საქართველო ფარავს გაყიდვების ადგილობრივ ვალუტაში განხორციელების მეშვეობით, თუმცა გაყიდვის ფასი დამოკიდებულია დოლარის კურსის ცვლილებაზე. რადგანაც ბორუსან საქართველოს შესყიდვებისა და გაყიდვების უმეტესობა აშშ დოლარში ხორციელდება, კომპანიის მიერ გაწეული გაცვლითი კურსის რისკი შემცირებულია.

რისკის გამანეიტრალებელი ძირითადი სტრატეგია

- ღია პოზიციის ყოველკვირეული კონტროლი და საჭიროების შემთხვევაში შესაბამისი ზომების გატარება.

საკრედიტო რისკები

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება ისეთი ოპერაციების შედეგად, რომელიც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს. ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალური მოცულობის საკრედიტო რისკს.

როდესაც კომპანია აძლევს მომხმარებელს საქონელს ან უწევს მას მომსახურებას შემდგომი გადახდის პირობით, კომპანია ატარებს მომხმარებლის მიერ გადაუხდელობის რისკს. ბორუსან კატ საქართველოს მიერ შესრულებულ გაყიდვებზე თანხების ამოღების შესაძლო რისკს თავის თავზე იღებს ბორუსან კატ საქართველო. თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ ბორუსან კატ საქართველოს მომხმარებლებს უკვე მრავალი წელია წარმოადგენენ ერთიდაიგივე, ფინანსურად სანდო კომპანიები. ამიტომ, კომპანიის რისკი თანხების ამოღებასთან დაკავშირებით - მცირეა.

რისკის გამანეიტრალებელი ძირითადი სტრატეგიები

- ყოველი მომხმარებლისათვის დაწესებულია საკრედიტო ლიმიტი;
- საგზაო-სამშენებლო ტექნიკის გაყიდვები შეძლებისდაგვარად ხორციელდება წინასწარი გადახდის პირობით;

საგარანტიო ღირებულების რისკი

საგარანტიო რისკი წარმოიქმნება იმ შემთხვევებში როდესაც საქონელი ვერ აკმაყოფილებს მოსალოდნელ ან გაცხადებულ სტანდარტებს. თუ შესაძლო ტექნიკური პრობლემა გამოდინარეობს მომხმარებლისაგან, პასუხისმგებლობა ეკისრება მომხმარებელს; თუ პრობლემა წარმოიქმნება პროდუქციის იმპორტიდან მის მიწოდებამდე პროდუქტის გამოყენების პროცესში, რისკი ეკუთვნის შესაბამის მომწოდებელ მხარეს. მეორეს მხრივ, საგზაო-სამშენებლო ტექნიკის, ენერგო სისტემების ან სათადარიგო ნაწილების დიზაინიდან, წარმოებიდან და საბაზისო კომპონენტებიდან წამოჭრილ რისკებზე პასუხისმგებლობა ეკისრება მწარმოებელს და მას მთლიანად მწარმოებელი ანაზღაურებს.

მთავარი შემამსუბუქებელი სტრატეგია

- კატერპილარის ყველა პროდუქტზე გაიცემა სტანდარტული 1 წლიანი გარანტია;
- საგარანტიო ხარჯებს ანაზღაურებს მწარმოებელი.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული მმართველობის ანგარიშგება 2020 წლის 24 თებერვალსაა დამოწმებული შემდეგი პირის მიერ:

დირექტორი

ბაშარ გიუვენ